

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
„Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi”
„Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Sprawozdanie z wyjazdu studyjnego pn. „Upowszechnianie wiedzy na temat wykorzystania dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w realizacji projektów na obszarach wiejskich dofinansowanych ze środków unijnych”.

W ramach Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Stowarzyszenie „WIR” – Wiejska Inicjatywa Rozwoju wraz z Partnerami - Stowarzyszeniem „Lider Pojezierza”, Zachodniopomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach i Stowarzyszeniem „Sieja” zorganizowało w dniach 11-13 czerwca 2019 r. wyjazd studyjny pn. „Upowszechnianie wiedzy na temat wykorzystania dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w realizacji projektów na obszarach wiejskich dofinansowanych ze środków unijnych”. Celem szkolenia było zwiększenie wiedzy na temat projektów, które wpłynęły na rozwój gospodarczy obszaru wykorzystując naturalny potencjał środowiska, jego zasoby kulturowe, projekty, które wpięły proces aktywizacji i integracji mieszkańców, promując obszar, jednym słowem są przykładem „dobrych praktyk”.

Wyjazd studyjny podniósł wiedzę 24 uczestników na temat dobrych praktyk, które są zgodne z obowiązującym prawem, powtarzalne, realistyczne, mają znamiona innowacyjności. Uczestnikami szkolenia do powiatu lubańskiego województwo dolnośląskie byli przedstawiciele lokalnych grup działania z województwa zachodniopomorskiego w szczególności pracownicy lub przedstawiciele Zarządu, Rady lub inni członkowie LGD. We Lwówku Śląskim stolicy powiatu przywitała nas Pani Burmistrz Pani Mariola Szczęsna, która przedstawiła historię tego zabytkowego miasta. W miejscowym muzeum browarnictwa, które posiada ponad 400 eksponatów poznaliśmy proces produkcyjny lwóweckiego piwa z warzelnią, leżakowaniem i rozlewnią. Lwówecki Browar to jeden z najstarszych w Polsce, produkujący lokalne piwo w oparciu o stare receptury i jest dobrym przykładem lokalnej marki.

W Rakowicach Małych wykorzystano dawne wyrobiska jako miejsce rekreacyjne, jeden z beneficjentów działania podejmowanie działalności gospodarczej objętego PROW 2014-2020 miał świetny pomysł i stworzył **wakeboarding** czyli pływanie na desce po powierzchni wody trzymając się jednocześnie liny przymocowanej do wyciągu. Obiad zjedliśmy **w Rakowicach Wielkich** u beneficjenta, który otrzymał wsparcie w ramach Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorczości PROW 2007-2014.

W Lubomierzu mieście Kargula i Pawlaka zobaczyliśmy jeden plac budowy, gdyż miasto realizuje w ramach Programu Rewitalizacja zagospodarowanie rynku i muzeum. Celem naszego wyjazdu był jednak kościół i klasztor z XVI wieku, który zachwyił grupę swoim wnętrzem. W obecnym klasztorze znajduje się szkoła z internatem, ponieważ Lubomierz znajduje się na Szlaku Jakubowym dla pielgrzymów w ramach PROW 2014-2020 w danych celach zakonnych (część internatu) przygotowano miejsca noclegowe.

Na zakończenie pierwszego dnia pobytu poznaliśmy lokalne produkty, a Prezes LGD Partnerstwo Izerskie przedstawiła jakie projekty były i są realizowane. Obecnie oprócz typowych działań związanych z PROW NA LATA 2014-2020 postawiono na wsie tematyczne, które przygotowują ofertę dla grup zorganizowanych w tym warsztaty, imprezy, pokazując i wykorzystując swoje lokalne zasoby i bogactwa. Wieś tematyczna prowadzona jest przez organizacje pozarządową (np. stowarzyszenie, fundację, koło gospodyń wiejskich, spółdzielnię socjalną itp.) w ramach swojej odpłatnej działalności statutowej lub gospodarczej. Jak założyć wioskę tematyczną, jak prowadzić odpłatną działalność, jak uzyskać certyfikat to cykl szkoleń dla lokalnych liderów zainteresowanych tym działaniem. Temat zyskał wielu zwolenników i obecnie na obszarze LGD działa 16 wiosek tematycznych.

Drugi dzień pobytu rozpoczął się projektami realizowanymi przez lokalny samorząd dofinansowane z Regionalnych Programów Operacyjnych. Bardzo ciekawym przykładem jest zagospodarowanie dawnych obiektów przemysłowych, gospodarczych, pełniących funkcje publiczne i danie im drugiego życia. Dobrym przykładem jest Świeradów Zdrój, który słynie jako kurort górski, ale w nowej ofercie skierowanej do turystów i mieszkańców ma wiele niezwykłych atrakcji.

Dawny Dworzec PKP to obecnie **Miejskie Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy STACJA KULTURY w Świeradowie Zdrój**. W ramach RPD WD 2014-2020 zachowano budynek dawnego dworca i pieczętowanie go odrestaurowano, zachowano część toru, peron, pokazano makietę z trasą dawnej kolei, a w pomieszczeniach dworca zaadaptowano sale na warsztaty, zajęcia kulturalne ze studiem nagrań włącznie.

Pięć gmin tj. Świeradów-Zdrój, Jelenia Góra, Janowice Wlk. Kowary i Mirsk otrzymały dofinansowanie w wysokości 7 mln z RPD WD 2007-2014 na projekt pn „Zobaczyć krajobraz-dotknąć przeszłości. W **Mirsku** na bazie dawnej wieży ciśnień powstał punkt widokowy, a w Świeradowie-Zdrój w Czarcim Młynie obiekcie z XIX wieku powstał **Skansen Chleba**. Kilka metrów dalej od skansenu powstało Centrum edukacji ekologicznej-IZERSKA ŁĄKA gdzie można poznać życie pszczoł, historię ciemnego nieba, obejrzeć film prezentujący rok kalendarzowy na Izerskich Łąkach. W ramach PROW 2007-2014 w Świeradowie powstał Mini Golf i Skate Park są to kolejne atrakcje dla turystów.

Geopark czyli Kopalnia św. Jana w Świeradowie-Zdrój to dawne sztolnie kopalni rud cynku i kobaltu, które działały tu od XVI do XIX wieku. Kopalnie można zwiedzić podążając ścieżką dydaktyczno-turystyczną „Śladami dawnego górnictwa kruszców”. Na 8 km trasie znajdują się 12 stanowisk naziemnych oraz trasa podziemna o długości 350 m. Projekt ten uzyskał dofinansowanie w ramach RPD WD 2007-2013 i cieszy się ogromnym zainteresowaniem.

Warto dodać, że władze Świeradowa-Zdrój bardzo zabiegają o turystów poza atrakcjami darmowa jest komunikacja miejska, a w każdym punkcie związanym z turystyką dostępny jest bezpłatny Niezbędnik Świeradowa- Zdrój, który w pigułce podaje trasy, miejsca godne zwiedzenia zarówno w samym mieście jak i okolicy, daje to obraz bardzo ciekawej oferty turystycznej obszaru.

Kolejnym projektem był obiad w Stołówce "PAUZA"- pomieszczenia dawnej szkolnej stołówki szkoły średniej w Mirsku (obok punktu widokowego), w ramach Różnicowania w kierunku działalności nierolniczej PROW 2007-2014 utworzono bar, który serwuje domowe obiady.

Ostatnim punktem programu były warsztaty z mozaiki ceramicznej **STARA KUŹNIA**. Właścicielka otrzymała dotację w ramach PROW 2007-2014 i zaadaptowała pomieszczenie zabytkowej kuźni w pracownię w której tworzy swoje prace i organizuje warsztaty.

Program był bardzo wyczerpujący pokazywał różne projekty, różnych beneficjentów którzy otrzymali wsparcie ze środków Unii Europejskiej, pewnie większość tych operacji nie powstała by gdyby nie dotacje. Pokazane inicjatywy mogą być godne do naśladowania, przecież na obszarze województwa zachodniopomorskiego jest wiele nieczynnych dworców, wież ciśnień, gorzelni, budynków inwentarskich, młynów może warto ocalić je od totalnej ruiny i wykorzystać do celów kulturalnych, turystycznych, gospodarczych itp. Pozyskanie wiedzy o dobrych praktykach powiatu lubańskiego w województwie dolnośląskim, pozwoliło uczestnikom uzyskać informacje w jaki sposób lokalne dziedzictwo czy to przyrodnicze, czy historyczno-kulturowe może w sposób zintegrowany wpłynąć na rozwój turystyki, a co za tym idzie gospodarczy obszar może stworzyć ciekawą ofertę zarówno dla mieszkańców województwa jak i przyjezdnych gości spoza obszaru.

Odwiedź portal Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich-www.ksow.pl
Zostań Partnerem KSOW!